

Lp Caspar Rüütel
Marina Minerals OÜ
caspar@minerals.ee

Teie 28.11.2024
Meie 23.12.2024, kiri nr 1.1-7/2493-1

Muinsuskaitseameti seisukoht Kobratu kiviakme reg-nr 12987 seotud piirangute leevendamise taotluse osas

Esitasite Muinsuskaitseametile 28.11.2024 taotluse muinsuskaitseliste piirangute leevendamiseks planeeritava liivakarjääri laienduse alal Tartu vallas, Kobratu külas, Matsi maaüksusel. Kinnistul paikneb arheoloogiamälestis kiviakme (reg-nr 12987) ning selle kaitsevöönd (vt lisa).

Muinsuskaitseametilt soovitakse nõusolekut tellida geoloogilised uuringud kiviakme lääne- ja põhjaküljele. Seejärel taotleda mäeeraldise laiendust nii, et vahetult kaitsealuse akme ala põhja-, lääne- kui ka lõunaküljest algaksid nõlvakalded.

2024. aastal viidi akme lõunaküljel läbi arheoloogiline eeluuring, et teha kindlaks akmega seotud arheoloogilise kultuurikihi ulatumine väljapoole akme maapealsete konstruktsioonidega ala¹. Uuringute käigus arheoloogilist kultuurikihti ega luid/luukilde ei tuvastatud, kuid pinnases esines akmega seonduvaid üksikleide.

Muinsuskaitseamet kaalus taotlust arheoloogiamälestistega seotud taotluste ja projektide läbivaatamise komisjonis 10.12.2024 ning esitab selle osas järgneva seisukoha:

1. Muinsuskaitseamet nõustub geoloogiliste uuringute tellimisega arheoloogiamälestise kiviakme (reg-nr 12987) põhjaküljel. Kui geoloogilise uuringuga kaasnevad kaevetööd (nt kaevetöönte rajamine), saab uuring toimuda vaid tingimusel, et sellega kaasneb arheoloogiline uuring jälgimise meetodil. Pärast geoloogilist uuringut tuleb alal teostada ka arheoloogiline eeluuring nagu teostati akme lõuna pool. Arheoloogilise eeluuringu tulemuste põhjal kujundab Muinsuskaitseamet seisukoha ala edasiste kasutusvõimaluste osas.
2. Muinsuskaitseamet ei nõustu ettepanekuga laiendada mäeeraldist kiviakme põhja-, lääne- ja lõunaküljel kuni akme ala servani ning rajada servast alates nõlvakalded. Kõigile kinnismälestistele peab olema tagatud ligipääs (§ 40 lg 1), mis võimaldaks ohutut mälestisel liikumist ning muuhulgas selle arheoloogiliste uuringute läbiviimist. Nõlvakallete toomine vahetult akme servani ei võimalda eelnimetatud tingimusi tagada ning lisaks suureneb sellega mälestiste maapealsete struktuuride varingu oht. Mälestise ala servadest nõlvakaldeni peab säilima vähemalt 10 m laiune tasapind.

Otsusega mittenõustumise korral on õigus see vaidlustada 30 päeva jooksul kättesaamisest vaide esitamisega Muinsuskaitseametile või pöörduda 30 päeva jooksul otsuse kättesaamisest kaebusega halduskohtusse.

Lugupidamisega,

Anu Lillak
arheoloogianõunik
Rüütli 21, 51006 Tartu
Tel 58591736
E-post anu.lillak@muinsuskaitseamet.ee

¹ [UT-978_Aeelu_2024_JonuksT_MalveM_kk-12987_Tartumaa-Kobratu-Matsi.pdf](#).

